

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 1Co/230/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8812206772
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 12. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Angelovič
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2013:8812206772.3

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v exekučnej veci žalobcu : EOS KSI Slovensko, s.r.o. IČO: 35724803, Pajštúnska č. 5, Bratislava 851 02, zastúpeného TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Pajštúnska č. 5, Bratislava 851 02, proti žalovaným : 1) I. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. V. B. XX, 2) R. Q., nar. XX.X.XXXX, bytom J. V. B. XX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaných : Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Nám. legionárov 5, 080 01 Prešov, IČO: 42176778, zast. JUDr. Ambrózom Motykom, advokátom, AK Stropkov, Nám. SNP 7, o zaplatenie 1.462,26 eur s prísl., o odvolaní vedľajšieho účastníka proti uzneseniu Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k. 9 C 109/2012-38 zo dňa 18.10.2012 v spojení s dopĺňacím uznesením Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k. 9 C 109/2012-81 zo dňa 10.6.2013 jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie v spojení s dopĺňacím uznesením okrem výroku o trovách vedľajšieho účastníka.

Z r u š u j e uznesenie v spojení s dopĺňacím uznesením vo výroku o trovách vedľajšieho účastníka a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej len „prvostupňový súd“) napadnutým uznesením konanie zastavil a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Žalobcovi vrátil súdny poplatok krátený o sumu 6,63 eura, teda v celkovej výške 80,87 eur a zaviazal Daňový úrad Bratislava zaslať tento súdny poplatok žalobcovi po právoplatnosti uznesenia.

Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že v danej právnej veci právny zástupca žalobcu na vykonanom pojednávaní zobral žalobu v celom rozsahu späť a požiadal o vrátenie súdneho poplatku. O trovách konania prvostupňový súd rozhodol podľa § 146 ods. 2 písm. c) O.s.p.. Vo vzťahu k trovám vedľajšieho účastníka uviedol, že konanie bolo zastavené kvôli dispozičnému úkonu žalobcu, nie kvôli vstupu vedľajšieho účastníka do konania, resp. kvôli jeho aktivite. Trovy vedľajšieho účastníka považoval v danom konaní za neúčelné.

Dopĺňacím uznesením č. k. 9 C 109/2012-81 zo dňa 10.6.2013 ešte doplnil výrokovú časť uznesenia Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k. 9 C 109/2012-38 zo dňa 18.10.2012 tak, že rozhodol, že vedľajší účastník na strane žalovaných nemá právo na náhradu trov konania.

Proti obom uzneseniam podal v zákonnej lehote podaniami zo dňa 3.12.2012 resp. 10.7.2013 odvolanie vedľajší účastník. V dôvodoch svojich odvolaní uviedol, že výrok o zastavení konania je nezákonný, pretože súd o ňom rozhodol predčasne bez toho, aby zistil stanovisko žalovaného a vedľajšieho účastníka. Namietal aj výrok o vrátení súdneho poplatku. Ďalej v podstate len k trovám konania namietal,

že môže preukázať, že v množstve súdnych sporov už jeho vstup do konania pôsobil pre navrhovateľa odradzujúco. Dôvodil, že neúspešná spory žalobcu by nemali byť dotované z prostriedkov štátu. Podpora štátu je vo vzťahu k týmto združeniam na ochranu spotrebiteľa skôr iluzórna ako skutočná. Súd pri nepriznaní trov vedľajšieho účastníka postupoval v rozpore s legislatívou Európskej únie. Trovy právneho zastúpenia treba považovať za účelne vynaložené. Poukázal na viaceré rozhodnutia odvolacích súdov a ich aplikačnú prax. Navrhol napadnuté uznesenia zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnil trovy právneho zastúpenia, ktoré aj špecifikoval.

Odvolací súd v zmysle zásad ustanovenia § 212 O.s.p. preskúmal napadnuté uznesenie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a zistil, že odvolanie vedľajšieho účastníka je vo vzťahu k výroku o trovách dôvodné.

Podľa § 93 ods. 2 O.s.p. ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu.

Podľa § 93 ods. 3 O.s.p. do konania vstúpi buď z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov urobenú prostredníctvom súdu. O prípustnosti vedľajšieho účastníctva súd rozhodne len na návrh.

S účinnosťou od 15.10.2008 zákon zaviedol novú skupinu subjektov, ktoré môžu vystupovať ako vedľajší účastníci v konaní. Medzi nich patria aj právnické osoby, ktorých predmetom činnosti je ochrana spotrebiteľa. V tejto tzv. druhej skupine subjektov vedľajšieho účastníctva, na rozdiel od prvej skupiny vedľajšieho účastníctva, v ktorej musí ísť o hmotnoprávny záujem vedľajšieho účastníka na výsledku konania, sa hmotnoprávny záujem na výsledku konania neskúma. Legitimáciu na vstup vedľajšieho účastníka do konania dáva samotný zákon, keď ako vedľajší účastník vystupuje právnická osoba, ktorej hlavným predmetom činnosti je ochrana spotrebiteľských práv podľa zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, alebo združenie uvedené v zozname oprávnených osôb vedenom komisiou Európskych spoločností. Obe skupiny združení sú z hľadiska oprávnenia vstupovať do súdneho konania ako vedľajší účastník, rovnocenné. Podstatný rozdiel medzi

nimi spočíva v tom, že buď môže ísť o združenie, ktorého hlavnou náplňou činnosti je ochrana práv spotrebiteľa, alebo združenie, ktoré nemusí mať takúto náplň ako hlavnú, ale ktoré Ministerstvo vnútra SR navrhlo zaevidovať do zoznamu oprávnených osôb vedeného Európskou komisiou. Má sa jednať v oboch prípadoch o združenia zriadené podľa zákona č. 83/1993 Z. z. o združení občanov, ktoré musí byť zaregistrované na Ministerstve vnútra SR. Práva spotrebiteľov pred orgánmi verejnej správy a pred súdmi môžu uplatňovať tak tie združenia, ktorých hlavnou náplňou je ochrana spotrebiteľov, ako aj tie, ktoré sú zapísané v zozname oprávnených osôb vedenom Komisiou Európskych spoločností (§ 25 ods. 1, 2 Zákona o ochrane spotrebiteľov č. 250/2007 Z. z.).

V prejednávanej veci vedľajší účastník vstúpil do konania z vlastného podnetu, a to písomným oznámením doručeným súdu dňa 14.9.2012 o vstupe do konania ako vedľajšieho účastníka na strane žalovaných.

Vedľajší účastník, ako už bolo vyššie uvedené môže vstúpiť do konania v ktoromkoľvek štádiu, a to z vlastného podnetu, alebo na výzvu účastníka urobenou prostredníctvom súdu. Občiansky súdny poriadok v žiadnom ustanovení upravujúcom vedľajšiu intervenciu (§ 93) nevyžaduje udelenie výslovného súhlasu hlavného účastníka konania na vstup vedľajšieho účastníka do konania.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelne uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 137 O.s.p. trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára

za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

Procesná aktivita vedľajšieho účastníka v danom prípade evidentne súvisí s ochranou spotrebiteľa, ktorej sa priznáva význam pri zvyšovaní kvality života spotrebiteľov (porov. rozsudok súdneho dvora Mostaza Claro C-168/05, bod 37, cit.: Okrem toho, smernica, ktorá smeruje k posilneniu ochrany spotrebiteľa, predstavuje podľa článku 3 ods. 1 písm. t) ES opatrenie nevyhnutné na splnenie poslania zvereného Spoločenstvu a, najmä, na zvýšenie životnej úrovne a kvality života v celom Spoločenstve (pozri analogicky v súvislosti s článkom 81 ES rozsudok Eco Swiss, už citovaný, bod 36).

Takýmto prostriedkom ochrany môže byť aj inštitút náhrady trov konania, v rámci ktorého nemožno poprieť aj jeho sankčnú povahu (pre porovnanie uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 14. 9. 2011 sp. zn. 7 MCdo 4/2010, cit. „Vo všeobecnosti platí, že náhradu nákladov konania ovláda zásada úspechu vo veci, ktorá je doplnená zásadou zavinenia. Zmyslom využitia zásady zavinenia je sankčná náhrada nákladov konania....., tiež uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 16.6.2011 sp. zn. II. ÚS 281/2011).

Náhradu trov konania vedľajšieho účastníka súd prvého stupňa v dopĺňacom uznesení nepriznal s odôvodnením, že z hľadiska bránenia práva úkony vedľajšieho účastníka nemožno považovať za relevantné ani za účelné.

Túto argumentáciu súdu prvého stupňa nepodporuje judikatúra Súdného dvora Európskej únie, ktorá naopak nevidí žiadny dôvod na neposkytnutie právnej ochrany aj právnickej osobe (Zásada účinnej súdnej ochrany, ako je stanovená v článku 47 Charty základných práv Európskej únie).

Občiansky súdny poriadok v ust. § 24 a nasl. umožňuje každému účastníkovi dať sa zastúpiť v konaní zástupcom, ktorého si zvolí. Takýmto zástupcom môže byť i advokát. Služba advokáta je pochopiteľná a logická, pretože úspech v súdnom konaní je determinovaný nielen tým, kto a aké právo má (hmotnoprávny aspekt), ale aj schopnosťou toto právo uplatniť (procesnoprávny aspekt). Náklady s tým spojené sú v zásade účelné. Vyššie uvedené sa v plnej miere vzťahuje tiež na možnosť vedľajšieho účastníka dať sa zastupovať v konaní advokátom. V množstve súdnych sporov už pomoc združenia pri vstupe do konania môže voči žalobcovi pôsobiť odradzujúco v tom zmysle, že uvedomujúc si neopodstatnenosť uplatňovaného nároku berie svoju žalobu späť. Navyše vedľajší účastník vstúpil do konania podaním zo 14. septembra 2012 a žalobca vzal svoj návrh na pojednávaní dňa 18. októbra 2012.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa v časti zastavujúcej konanie a vrátení súdneho poplatku ako vecne správne potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.) a zrušil (§ 221 ods. 1 písm. f), h) O.s.p.) uznesenie v spojení s dopĺňacím uznesením vo výroku o trovách vedľajšieho účastníka a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní úlohou súdu prvého stupňa bude opätovne rozhodnúť o trovách vedľajšieho účastníka rešpektujúc názor odvolacieho súdu (§ 226 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.